

مزیت‌های حذف «صفرها» از پول ملی

گروه اقتصادی / پس از حدود یک دهه که بحث اصلاح پول ملی به عنوان یکی از بزرگترین موانع برای توسعه اقتصادی کشور مطرح می‌شود، سرانجام در روز ۱۵ اردیبهشت ماه با تصویب ماده واحده آن در مجلس شورای اسلامی طرح اصلاح پول ملی و حذف چهار صفر از آن وارد مرحله اجرایی شد. براساس این ماده واحده، با حذف چهار صفر از پول ملی، «ریال» به «تومان» تبدیل می‌شود و براساس لایحه اصلاح قانون پولی و بانکی کشور هر تومان معادل ۱۰۰۰۰ ریال و اضعاف آن به «قران» خواهد بود و هر تومان معادل ۱۰۰ قران می‌شود.

طبق توضیحات ارائه شده رئیس کل بانک مرکزی در صحن علنی مجلس، با توجه به تورم مزمن پنج دهه گذشته کارآیی ریال و دینار عملاً از بین رفته و در جامعه عرف اصلی تومان است. به گفته وی ۱ میلیارد اسکناس در گردش است که ۵ میلیارد آن اسکناس های کمتر از ۲ هزار تومانی است و سالانه یک میلیارد اسکناس امحا می شود که هزینه سالانه آن ۴۰۰ میلیارد تومان است.

حفظ حیثیت ظاهری پول ملی یکی دیگر از موضوعاتی است که از نگاه مسئولان بانک مرکزی اهمیت زیادی دارد به طوری که در حال حاضر پول ملی با دلار و یورو بسیار اختلاف دارد و رابطه پول ملی با دلار ۰۰۰۰۰۰۰۰ است که رابطه بسیار ضعیفی در دنیا محسوب می شود.

پس از تصویب این ماده واحده در مجلس یک بار دیگر کارشناسان به بررسی مزایا و معایب اصلاح پول ملی پرداختند. برخی از کارشناسان با آن موافق بودند و برخی دیگر هم اجرای این طرح در شرایط فعلی را درست نمی‌دانند.

در همین زمینه چهار صاحب‌نظر اقتصادی در گفت‌وگو با «ایران» آثار اجرایی این طرح از ابعاد مختلف را مورد بررسی قرار داده‌اند.

■ اصلاح پول ملی یک ضرورت

فی منش
ن تسهیل
بازرگانی
باره در
اعتقاد

دارد که اجرای طرح اصلاح پول ملی یکی از ضرورت‌های اقتصاد ایران است. به گفته یوی هم‌اکنون در مبادلات روزمره آنقدر عده‌دها بزرگ شده است که این فرآیند برای مردم و حتی فعالان اقتصادی دشوار شده است. این درحالی است که حذف چهار صفر از پول ملی باعث سهولت در مبادلات و حسابداری خواهد شد.

به گفته وی، برای مثال بودجه‌ای که هر ساله برای تصویب به مجلس می‌رود، با اعداد و ارقام بزرگی روبه‌رو شده است که محاسبه و فهم آن را دشوار کرده است.

نجفی‌منش در ادامه افزود: یکی دیگر از مزیت‌های این طرح کاهش هزینه‌های چاپ اسکناس در کشور است. هم‌اکنون به دلیل کاهش ارزش قطعات اسکناسی که در جریان است باید هر ساله میلیاردها قطعه اسکناس چاپ و فرسوده‌ها جمع‌آوری شود ولی با اصلاح پول ملی تعداد اسکناسی که باید چاپ شود به میزان قابل توجهی کاهش و هزینه‌های آن نیز کاسته می‌شود.

وی در پایان تأکید کرد: اصلاح پول ملی طرحی است که بسیاری از کشورهای دنیا آن را اجرا کرده‌اند که یکی از نمونه‌های موفق آن ترکیه است که با حذف شش صفر از پول ملی خود این کار را انجام داد.

■ هزینه‌هایی که کاهش می‌یابد

صو هیات
ه تربیت
گفت و گو
بار کرد:
ملی به

عنوان طرحی که در راستای اصلاحات اقتصادی است می‌تواند مزایای بسیاری برای اقتصاد ایران داشته باشد. وی با اشاره به اینکه این طرح می‌تواند از نظر روانی به آرامش جامعه کمک کند، افزود: هم‌اکنون استفاده از واحد ریال در کشور به جز حساب‌های رسمی استفاده دیگری ندارد و مردم از تومان استفاده می‌کنند.

به گفته وی با حذف چهار صفر از پول ملی مبادلات روزانه مردم آسان‌تر و حتی محاسبات حسابداری برای نهادهای دستگاه‌ها نیز آسان‌تر خواهد شد.

این اقتصاددان ادامه داد: از سوی دیگر هم اکنون تعداد زیادی اسکناس در چرخه اقتصادی کشور است که با حذف صفر از آن تعداد محدودتری اسکناس نیاز است که به معنای کاهش هزینه‌های چاپ اسکناس و امحای اسکناس‌های فرسوده است.

وی با تأکید بر این که اجرای طرح اصلاح پول ملی هیچ تأثیر منفی بر روی شاخص‌های کلان اقتصادی ندارد، گفت:

دولت برای اجرای این طرح باید مردم و فعالان اقتصادی را توجیه و در خصوص آثار آن با مردم گفت‌وگو کند.

■ تورم کلید واژه اصلاح پول ملی
 مجید عینیان اقتصاددان
 و پژوهشگر اقتصادی در
 گفت‌وگو با «ایران» گفت:
 واقعیت این است که با

اجرای طرح اصلاح پول ملی و حذف چهار صفر از پول ملی هیچ اتفاق خاصی در عرصه اقتصاد ملی و شاخص‌های کلان رخ نمی‌دهد.

به گفته وی، این طرح از این جنبه که باعث سهولت در مبادلات و فرآیندهای حسابداری کشور می‌شود اثر مثبت دارد. به‌طوری که هم‌اکنون که هم‌اترین مدل در ریزال است انجام محاسبات دشوار است. از سوی دیگر از نظر چاپ اسکناس نیزین هر ساله با توجه به اینکه بانک مرکزی هر ساله چاپ اسکناس و جمع‌آوری آن در حال چاپ اسکناس‌های فرسوده است، تغییر خاصی رخ نمی‌دهد. کما اینکه این طرح

قرار نیست به صورت یک باره اجرا شود و طی یک بازه زمانی دو تا پنج ساله اجرا خواهد شد.

وی اضافه کرد: اصلاح پول ملی بخشی از یک پکیج بزرگ بوده که از سال‌ها قبل در حال اجراست و در این مدت اجزای آن به صورت مجزا ارائه شده است و در مقطع فعلی به مرحله اصلاح پول ملی رسیده‌ایم.

عینیان همچنین گفت: البته نکته‌ای که باید به آن توجه کرد این است که کاهش ارزش پول ملی معلول سیاست‌های پولی و تورم بالا در کشور

پول بوده است. بنابراین اگر روند نرخ تورم در آینده کاهش نیابد دوباره مجبور خواهیم شد تا صفر بیشتری از پول ملی حذف کنیم. براین اساس در ابتدا باید علت به صورت ریشه‌ای حل شود. تجربه سایر کشورهایی که اقدام به اصلاح پول ملی خود کرده‌اند نشان می‌دهد، کشورهایی موفق بوده‌اند که علت اصلی یعنی نرخ تورم بالا را برطرف کرده‌اند.

تأمین نقدینگی مشکل اصلی تولید مسکن

در سال‌های گذشته بانک مسکن تنها بانکی بود که تأمین نقدینگی و پرداخت تسهیلات مسکن را بر عهده داشت. یکی از قوانین اصواب که این دولت آن را حذف کرد بحث پرداخت تسهیلات تخصصی بود که فقط مثلاً در بخش مسکن و در انحصار بانک مسکن بود. اما دولت پرداخت تسهیلات در حوزه مسکن را به دیگر بانک‌های دیگر هم محول کرد. اما بانک‌های خصوصی و دولتی دستورالعمل‌های بانک‌های دیگر را نادیده گرفتند و از پرداخت تسهیلات برای تولید مسکن خودداری کردند. خیلی بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات به بخش مسکن اقدامی کرده‌اند این اقدام مسکن را تأثیرگذار و محسوس نبود.

امروز بنگاه‌های فعال در حوزه تولید مسکن، با کمبود نقدینگی در حوزه تولید مواجه هستند. علت اساسی کمبود نقدینگی، کاهش ارزش پول ملی است. کاهش ارزش پول ملی منتج به تورم شده، ضمن اینکه بنگاه‌های تولید مسکن و فعالان این بازار از کاهش ارزش پول ضرر زیادی را متحمل شدند. شاید بی دلیل نبوده که معاون اول رئیس جمهوری در جمع مسئولان بانکی بر ساخت و تولید مسکن به عنوان بخش پیشران برای رونق تولید در کشور تأکید کردند.

در واقع تولید مسکن مسیر درستی برای رونق تولید در کشور است. ساخت مسکن به صورت مستقیم و غیر مستقیم با بیش از ۳۰۰ صنعت در ارتباط است. بنابراین رونق مسکن تأثیرگذاری مستقیم بر رونق تولید دارد.

فعلان بخش خصوصی از رفتار شبکه بانکی گلایه‌مند هستند که در یک سال اخیر حتی یک نشست کارشناسی برای گفت‌وگو در خصوص مشکلات بخش تولید ممکن با فعالان این بخش برگزار نکرده‌اند. با توجه به آنکه کاهش سود سپرده‌های بانکی در حوزه اقتصاد که اخیراً به تصویب رسیده این اقدام می‌بایست قدرت نقدینگی سیستم بانکی برای پرداخت تسهیلات را تقویت کند. تسهیلات که باید در جهت تقویت نگاه‌های تولیدی باشد. البته درخواست ما این است که تقویت قدرت نقدینگی شبکه بانکی به کاهش سود تسهیلات پرداختی منجر شود. در این خصوص باید گفت که هر چند وام حوزه مسکن از ارزانترین تسهیلات پرداختی بانک‌ها به‌نگاه‌های تولیدی است اما به‌نگاه‌های تولیدی مسکن بیشترین سود تسهیلاتی را می‌پردازد. سیستم تزریق تسهیلات به این بخش هم به نحوی کند است که سود پرداختی برای فعالان ساخت مسکن بیشتر می‌شود.

مسکین بخش پویا و پیشروان در اقتصاد کشور است. فعالان ساخت مسکین انتظار حمایت مالی بیشتری برای تولید مسکین دارند. برنامه‌ریزی‌های ۱۰ سال گذشته اعم از قوانین و دستورالعمل‌های حوزه مسکین، مشکلات بخش خصوصی را حل نکرده است. قوانین مختلفی برای ساخت مسکین تصویب شده است اما این قوانین منجر به تولیدی شده است که نیاز مسکین بزرگی از متقاضیان در بازار را پاسخ ن داده است. مشکل مسکین ها تولید مسکین های بزرگ در مناطق

باید سیاست ورزی در بخش تولید مسکن به نحوی باشد که هزینه تولید مسکن را کاهش دهد. رفع موانع تولید و بهبود فضای کسب و کار بهترین راهکار برای تولید مسکن ارزان قیمت است.

در این راستا تأمین بیمه اجتماعی کارگران ساختمان، قانون پیش فروش، قانون مالیات‌های مستقیم، مهمترین بخش‌های هزینه‌ای در تولید ساختمان است. این مسائل در کنار کمک شبکه بانکی اگر حل شود تولید مسکن رونق می‌گیرد.

به یاد داشته باشیم که در سال ۹۰ با هزینه ای معادل ۱۰ میلیارد تومان ۱۰۰ واحد ساخته می شد اما با این مبلغ در حال حاضر نمی توان ۲۰ واحد را ساخت. بنابراین تأمین نقدینگی برای تولید و عرضه مسکن نیاز ضروری است.